

VERENIGING VOOR
KERKRENTMEESTERLIJK
BEHEER IN DE PKN

DE TOEKOMST VAN DE PASTORIE

Over huisvesting en werkruimte voor predikanten in de Protestantse Kerk in Nederland

Eindversie (23-11-2021)

De regelingen rond de pastorie voor predikanten stammen uit een meer eenduidige situatie, zo lijkt het. Ze zijn geënt op de situatie van een *pastor loci*, die binnen een afgebakende gemeenschap, ontzorgd ten aanzien van werkruimte en woonruimte (voor zichzelf en gezin) haar of zijn werk kan doen.

Ondertussen zijn er al een langere tijd ontwikkelingen gaande, die dit 'klassieke' beeld divers maken. Er ontstaan kerkelijke gemeenten met een specifiek profiel die een streekfunctie vervullen. Er ontstaan kerkelijke (wijk)gemeenten, die te klein zijn om dit 'complete plaatje' nog te kunnen dragen. Daaraan gekoppeld zijn er meer en meer deeltijd-verbintenissen voor predikanten. Inmiddels woont ongeveer 40 % van de gemeentepredikanten niet meer in een pastorie van de kerk. Het idee 'one size fits all' werkt al minder, omdat er steeds minder sprake is van een 'standaard' predikantsgezin. Er treedt een afname op van kostwinnershuishoudens ook in predikantsgezinnen. Eigen woning bezit lijkt haast een *conditio sine qua non* te zijn geworden in ons land om via vermogensopbouw ook na emeritering toegang te behouden tot gewenst woongenot. Meer en meer ontstaan er andere opvattingen over de wenselijkheid van 'pastorale praktijk aan huis' (zowel bij predikanten als bij pastoranten). Van de ongeveer 900 pastorieën die in functie zijn, zal nog een aanzienlijk deel verduurzaamd moeten worden, om op termijn te kunnen voldoen aan het criterium 'maatschappelijk passend'.

Hoe duiden wij deze ontwikkelingen en welke invloed zouden ze moeten hebben op de regelgeving en de voorgeschreven arrangementen rond dit punt in onze kerk?

Hierbij vindt u de rapportage van een expertmeeting over dit thema, welke werd gehouden op 14 oktober 2021 in het kerkelijk centrum De Rank in Dubbeldam (Dordrecht). In zes onderdelen presenteren we de resultaten.

1.. Diversiteit	1
2.. Mobiliteit	2
3.. Vermogensopbouw	3
4.. Oplossing	3
5.. Normering	5
6.. Verduurzaming	6
Aanbevelingen	6
Deelnemers	7
Bijlage 1 (Aanbevelingen 'Energie-arme pastorie')	7
Bijlage 2 (Voorstel aanpassingen regels)	8

1.. DIVERSITEIT

1.1. Diversiteit in pastorie-arrangementen

Wat breed geconstateerd werd, is dat er rond de wensen en werkelijkheden met betrekking tot woon- en werkruimte van predikanten er een heel divers beeld bestaat. Je kunt spreken van een veelstromenland, ondanks de uniform lijkende regelgeving.

Er zijn gemeenten waar het klassieke beeld actueel is, naar genoeg van gemeente en predikant. Maar meer en meer woont een predikant in andere plaats of wijk dan waar het kerkgebouw is gevestigd (mede vanwege stedelijke huizenprijzen bv.). Splitsing van woon- en werkruimte komt meer voor dan vroeger, waarbij ook aan de 'eis van nabijheid' lang niet altijd kan worden voldaan, zonder dat dit als probleem wordt ervaren. Er wordt een tendens waargenomen, dat predikanten steeds eerder voor hun emeritering op zoek gaan naar een volgende woonsituatie (en dus de laatste periode van hun werkzame ambtsperiode heen en weer pendelen). Sommige predikanten en hun gezinnen waarderen het 'bij de kerk' wonen. Anderen hechten meer aan privacy voor het gezin. Het beeld wordt onderschreven dat ook de gezinssamenstelling van predikanten divers is geworden. Dit wringt in voorbeelden, dat soms een pastorie voor een gezin met veel kinderen niet meer past (te klein) of omgekeerd een alleenstaande predikant in een kast van een woning ook niet past (te groot).

In principe is er een plicht voor de gemeenten als zij een predikant beroepen die binnen de grenzen van de kerkelijke gemeente wil komen wonen, te zorgen voor een pastorie (voor woon- en werkruimte), ook als een parttime predikant dit te kennen geeft. De disclaimer in de regelgeving tot nu toe is, dat men het 'in onderling overleg' anders mag regelen.

Ondertussen ervaren veel gemeenten (kerkrentmeesters) een discrepantie tussen de kosten en het vermogensbeslag dat met een pastorie gemoeid is, en de omvang van de verbintenis van een predikant.

Ongeveer 40 % van de gemeentepredikanten woont niet in een pastorie van de kerk. Er wordt geschat (maar er zijn geen 'harde' cijfers), dat ondanks het 'onderlinge overleg' hiervan ongeveer de helft dit min of meer 'gedwongen' doet (omdat er gewoonweg geen pastorie beschikbaar is) en ongeveer de helft op eigen initiatief. De vraag hoeveel predikanten die nu in een pastorie wonen liever zelf een huis hadden willen bewonen, is niet bekend. Er blijkt nogal wat onwetendheid te bestaan onder predikanten wat – gezien hun bijzondere rechtspositie – de mogelijkheden zijn.

Van de predikanten die 'zelf' in woonruimte voorzien, is er ook een aantal dat een huurhuis bewoont. Hier kan sprake zijn van een hybride-achtige situatie. Huurt de predikant geheel zelf, of huurt de kerk (en biedt die de woning aan tegen betaling van de reguliere woonbijdrage) of huurt de predikant weliswaar zelf, maar wordt er een suppletie op de huur gegeven (dan fiscaal belast).

Diversiteit in predikantschap

Ondertussen wordt in de analyse rond de diversiteit in woon-arrangementen voor predikanten terecht de brug geslagen naar een diverser wordend beeld van het predikantschap zelf. Inderdaad bestaat het predikantschap als *pastor loci*, met een verbintenis van voldoende omvang, ontzorgd, wonend en werkend temidden van de 'kudde' nog steeds op vele plaatsen. En er is geen reden om aan te nemen dat dit snel massaal zal veranderen, hoewel de afkalving zeker nog wel een tijdje door zal gaan. Dat betekent dat er in de grootstedse gebieden en op het 'lege' platteland (kleine dorpen),

mede afhankelijk van de mate van ontkerkelijking, ook andere vormen van predikantschap zijn ontstaan en zullen ontstaan. Daar zal het meer en meer draaien om de termen 'bereikbaarheid' en 'beschikbaarheid' dan om 'geografische nabijheid' (noch bij het kerkgebouw, noch woon- en werkruimte bij elkaar, noch de dominee bij de kerkleden en omgekeerd).

2.. MOBILITEIT

Een belangrijk onderwerp rond de pastorie is de mobiliteit van predikanten. Het op voorhand kunnen vertrouwen op geschikte woon- en werkruimte maakt de afweging om een beroep aan te nemen of naar een andere gemeente te gaan gemakkelijker. Een algemene regel dat alle gemeenten die een predikant beroepen geschikte woon- en werkruimte moeten bieden, zou op die manier positief zijn voor de mobiliteit. In ieder geval betekent het dat het niet aanwezig zijn van een pastorie niet belemmerend werkt.

Dit geldt uiteraard voor een 'geschikte' pastorie. Het moeten verhuizen naar een niet 'geschikte' pastorie (te klein / te groot) kan echter weer belemmerend werken. In ieder geval is in een flink deel van de kerk een passende pastorie een gewaardeerde voorziening, welke de predikant ontzorgt op het punt van huisvesting.

Ondertussen valt op dat nogal wat bijdragen over dit onderwerp gebaseerd zijn op aannames vanuit een eigen situatie of ervaring. Hardere gegevens zijn er niet. Vanuit Den Haag, die eigen pastorieën voor een groot gedeelte heeft afgestoten, komt de bijdrage, dat dat tot nu toe op geen enkele manier negatief van invloed is geweest op het aantrekken van geschikte predikanten. Daarbij wordt aangetekend, dat het veelal gaat om deeltijdpredikanten met een verdienende partner.

De vraag is welk gewicht de huisvesting nu feitelijk heeft in de uiteindelijke besluitvorming tot verandering van standplaats? Gememoreerd wordt dat daarop tegenwoordig ook vele andere zaken van invloed zijn, zoals werkende partner, schoolgaande kinderen, mogelijk mantelzorg, etc. Maar onmiskenbaar is het proces van een eigen huis verkopen en in een nieuwe standplaats een nieuwe woning verwerven omslachtiger dan de predikantsverhuisauto voor laten rijden om naar een volgende pastorie te verhuizen. Tegelijk geldt: een gemeente kan een eigen-woning zoekende predikant enorm behulpzaam zijn door plaatselijk goed de weg te weten bij spelers op de woningmarkt en bij het lokaal bestuur.

3.. VERMOGENSOPBOUW

Hoewel veel predikanten het kunnen wonen in een pastorie van de kerk beschouwen als een gewaardeerde arbeidsvoorwaarde (behalve uiteraard als die slecht onderhouden, of gedateerd is qua duurzaamheid, of nadrukkelijk te klein of te groot is), zit er ook een kant aan die te vaak wordt veronachtzaamd. Namelijk dat men weliswaar een relatief gematigde woonbijdrage betaalt, maar dat dit wel een volledige betaling aan derde is. Dus er is niet zoals bij eigen woning bezit sprake van aflossing of vermogensopbouw door waardevermeerdering van de woning.

Dat betekent dat predikanten zich wel moeten realiseren dat zij parallel aan het bewonen van een pastorie (als zij dat doen en niet een eigen woning bewonen) op de één of andere manier aan enige vermogensopbouw dienen te doen om tegen de tijd van emeritering een basis te hebben voor de mogelijke aankoop van een eigen woning, of huur van een vrije sector huurwoning.

In de expertmeeting kwam naar voren dat er relatief, zowel onder oudere als jongere predikanten, veel onwetendheid bestaat over de mogelijkheden voor predikanten ten aanzien van een hypotheek. Er blijkt vaak meer te kunnen dan zij denken. Daarnaast valt

het op hoeveel predikanten het toch nog wel lukt via een beleggingsobject, bijvoorbeeld een vakantiewoning, het nodige bijeen te sparen om samen met een (pensioendragende) partner na emeritaat een hypotheek te kunnen krijgen om fatsoenlijk door te kunnen wonen. Maar er is ook een categorie predikanten, die – veelal uit onwetendheid – tussen wal en schip geraakt. Het lijkt dat hier vooral voorlichting van belang is, zodat men op tijd verstandige afwegingen kan maken.

4.. OPLOSSING

Terecht werd de vraag gesteld toen het thema 'oplossingsrichtingen' werd aangesneden: oplossingen voor wie, voor wat en op welke termijn? Terecht, omdat het beeld dus divers is en dus ook de dilemma's waar gemeenten en dominees voor gesteld worden nogal uiteen lopen. Er is dus niet maar één 'oplossing'.

In het algemeen werd benoemd dat de discrepantie tussen de huidige regelgeving en een inmiddels uitgewaaierde praktijk 'opgelost' zou moeten worden. Daar wordt bij punt 5 verder op in gegaan.

Een belangrijk dilemma is het volgende. In verschillende gemeenten wordt gezien hoezeer de kosten voor een pastorie (zowel in termen van geld als in termen van menskracht ter beheer) en het kapitaalbeslag dat er mee gemoeid is, onevenredig zwaar gaan wegen. Stoppen met het zelf (met vrijwilligers) moeten bijhouden van een pastorie en het geld vrijmaken ter continuering van het primaire proces is dan een aantrekkelijke optie. Dat het gebrek aan menskracht om zelf pastorieën goed te beheren, speelt, wordt breder gezien. Zou je dan niet het beheer van zulke gebouwen in een kerkrentmeesterlijk samenwerkingsverband kunnen onderbrengen? Of inderdaad er mee stoppen?

Vanuit predikantenperspectief kan daar tegenover worden gezet, dat kennelijk dan de gemeente niet meer draagkrachtig genoeg is om een predikant (ook niet in deeltijd) te bekostigen, en dat dit dan niet op de predikant moet worden afgewenteld (die moet zelf dan maar in woonruimte voorzien of het beheer regelen).

Daartegenover kan dan weer de vraag geplaatst worden of gemeenten en predikanten voor dat deel van de kerk waar dit speelt, niet samen onder ogen kunnen zien, dat dit nu eenmaal de ontwikkeling is, om vervolgens tot een gezamenlijk alternatief te komen. Dat zal dan wel degelijk veelal bestaan uit het verplaatsen van de primaire verantwoordelijkheid voor het wonen naar de predikant, maar dan met verschillende mogelijkheden van support vanuit de gemeente. Want wat heeft de voorkeur (een voorbeeld van het dilemma): ruimte voor 0,4 fte predikant en aangeboden pastorie, of 0,6 fte predikant en zorgen voor eigen woning?

Suppleties mogen nu officieel niet volgens de regels van de kerk worden verstrekt. Het mag nu alleen 'als de regels van de kerk er niet in voorzien'. Ondertussen is de vraag wat de principiële verschillen zijn tussen: (a) kosten maken voor een pastorie en die tegen woonvergoeding aan de predikant aanbieden, (b) zelf als gemeente in de vrije sector een woning huren en die tegen woonvergoeding aan de predikant aanbieden, of (c) de predikant zelf laten huren of kopen (uiteraard tot max het niveau dat maatschappelijk passend is voor een predikant) en dan een financiële vergoeding verstrekken, zodat de netto woonlasten voor de predikant op een aanvaardbaar niveau uitkomen. Voordeel bij aanpak (c) kan zijn: flexibiliteit en wendbaarheid. In dure gebieden moet hier de mogelijkheid zijn om er samen uit te komen met een verdeling van de hogere woonlasten die in zulke gebieden nu eenmaal voor alle inwoners aan de orde zijn.

Andere punten die naar voren kwamen: splits de werkruimte af van de woonruimte en laat de eis van geografische nabijheid vervallen. Definieer scherper dat onder werkruimte wordt verstaan: een ontvangstruimte om pastorale gesprekken te kunnen voeren met

een enkel persoon of een kleine groep (echtpaar, doopouders etc.). Dit tegen de achtergrond van het feit dat bureauwerk als thuiswerken in de eigen woning meer en meer maatschappelijk gangbaar is geworden.

Ondertussen kwam ook naar voren, dat bij de aanstelling van kerkelijk werkers en pioniers het punt van het zorgen voor woon- en werkruimte niet speelt, zoals bij predikanten. Maar dit leidt niet tot enorme fricties. Waarom zou dit voor predikanten ook niet zo kunnen? Als een deel van de kerkelijk werkers worden opgenomen in het ambt van predikant (weliswaar categorie II) dienen zij dan via dezelfde rechtspositie als van een predikant ook het recht op een pastorie te krijgen?

Elke gemeente wil graag de dominee kunnen aantrekken die men graag wil. Als men bereid en in staat is daartoe een geschikte pastorie (met daar of elders een aantrekkelijke werkruimte) aan te bieden, laat dit dan vooral de vrijheid van de gemeente zijn. Maar als men daartoe niet bereid of in staat is, laat men dan vooral op een andere manier aantrekkelijk (of geboden) zijn voor de predikant die 'begeerd' wordt. Waar dan uiteraard ook bij kan horen: allerlei soorten van medewerking in het vinden van een geschikt huis en het kunnen beschikken over een geschikte werkruimte. Inclusief medewerking op het financiële vlak (waar dat kan en nodig is). Belangrijk is vooral het matchen van verwachtingen over en weer.

5.. NORMERING

Aansluitend bij het punt van de onderlinge verwachtingen rond woon- en werkruimte voor de predikant, stuiten we op de rol van regelgeving. Immers suggereren regels niet een bepaalde verwachting? Is nu juist een bepaalde normering niet juist rustgevend? Als je in een gemeente van de Protestantse Kerk als predikant gaat werken, mag je zus of zo verwachten. Op zich kan daar niemand tegen zijn. Natuurlijk dienen er duidelijke arbeidsvoorwaarden te zijn en geldt ook in de kerk een rechtvaardigheidsprincipe. Gelijke monniken gelijke kappen. Gelijk gevallen dien je gelijk te behandelen.

Maar dat zegt nog niks over de inhoud van die duidelijkheid. Normering kan ook kaderstellend zijn, in plaats van voorschrijvend. Het gaat vooral om het schetsen van mogelijkheden, waarmee plaatselijk in alle diversiteit creatief gewerkt kan worden, in plaats van het opleggen van verplichtingen.

Hoe gaan we vervolgens om met de discrepantie tussen de regels en de realiteit? Dienen de regels aangepast te worden aan het zich toch wel doorzettende leven? Of moet juist via handhaving het leven aangepast worden aan de bedoeling van de regels? Of dienen in ieder geval de regels als theorie hoog gehouden te worden als ijkpunt voor de praktijk?

Wat verwacht je van het veranderen van regels? Verandert de praktijk daardoor? Meestal niet al te veel, als er niet gehandhaafd wordt, of als er tegelijk een innerlijke logica blijft spelen om 'regels' te bejegenen als 'adviezen' die je ook naast je neer kan leggen (mits maar 'in goed overleg' overeen gekomen)?

Vanuit de kerkrentmeesters wordt er aangedrongen op meer flexibiliteit. Als het beeld zo divers is, dient er niet gewerkt te worden met één voorgeschreven mal, maar zullen gemeenten zelf naar bevind van zaken de huisvestingvraag van de bij hen werkzame medewerkers dienen op te lossen. Ook voor predikanten. Ze zijn zelf prima in staat om daar in termen van aantrekkelijkheid en gewenste mobiliteit optimale invulling aan te geven. Wel dient een gemeente kaderstellend geholpen te worden bij de vraag welke woning en werkruimte in het huidige tijdsgewricht geacht mogen worden voor de beroepsgroep 'predikant' maatschappelijk gangbaar te zijn.

6.. VERDUURZAMING

Elke keer een pastorie bij nieuwe bewoning naar wensen van het nieuwe predikantsgezin aanpassen: is dat nog haalbaar of gewenst? Of dienen alle investeringen vanaf nu vooral gericht te zijn op verduurzaming?

Er is duidelijk sprake van consensus over een drietrapsraket.

Nu alle pastorieën die er voor in aanmerking komen via met name isolatie en apparatuur (o.a. zonnepanelen) zo snel mogelijk brengen op ten minste milieulabel B. Dit had eigenlijk al gemoeten, maar moet nu uiterlijk over vijftien jaar overal zijn gerealiseerd. De vijftien jaar is niet gebaseerd op een ambitie, wan die zou – zeker ook voor de kerk – veel hoger moeten liggen, maar een verwachting. Namelijk dat ondanks alle ambities, ook van de overheid en bijvoorbeeld woningcorporaties, niet veel eerder dan rond 2035 een woning met ten minste milieulabel B algemeen maatschappelijk gangbaar zal zijn. Ook grote woningbezitters gaan meestal pas over tot grootschalige verduurzaming bij hun geplande groot onderhoud. Elke versnelling in een individuele situatie, dus ook ten aanzien van pastorieën, is echter van belang. Een periode van vijftien jaar is in die zin realistisch, dat gemeenten zich dienen te realiseren dat het over vijftien jaar echt overal gerealiseerd moet zijn (vanwege het criterium 'maatschappelijk gangbaar'). In vijftien jaar is er bijna altijd wel een moment van transitie (predikant die vertrekt), zodat zeker op dat moment tot realisatie over gegaan kan worden. De ambitie zou echter moeten zijn om het zo snel mogelijk aan te pakken, ook al wordt de pastorie op dit moment bewoond. Gedurende periode van vijftien jaar betalen predikanten die in deze periode in een pastorie wonen (na verduurzaming) mee aan de investering, en wel door een deel van de (berekende standaard) energiebesparing die deze in deze periode oplevert af te staan aan de gemeente in de vorm van 'servicekosten'.

Ten tweede: doe alle pastorieën die een zodanig grote investering vergen om milieulabel B te halen, dat het voor een kerkelijke gemeente niet verantwoord is die uitgaven te doen, als het kan van de hand en vervang die door een alternatieve woning, die passend is en wel kan voldoen aan de duurzaamheidseis van ten minste milieulabel B.

Ten derde: pastorieën waarbij milieulabel B (technisch of financieel) niet of nauwelijks haalbaar is, maar toch niet verkocht kunnen worden (bijvoorbeeld omdat ze een ensemble vormen met het kerkgebouw) dienen zo ver als mogelijk en verantwoord in de aankomende vijftien jaar verduurzaamd te worden. Als ze als pastorie in gebruik blijven, dient de predikant vanaf die tijd een relevante suppletie te ontvangen ten behoeve van de energiekosten die met deze pastorie gemoeid zijn.

N.a.v. dit punt werd door één van de deelnemers naar voren gebracht de kosterwoningen en andere gebouwen niet te vergeten waar het gaat om de noodzaak tot verduurzaming en het doen van investeringen op dit vlak.

AANBEVELINGEN (in willekeurige volgorde)

(1) Verduurzaming

Neem de aanbevelingen uit de bijlage 'Energie-arme pastorie' als uitgangspunt voor een voorstel aan het GOP (zij bijlage 1), met dien verstande, dat punt 2 en 3 door of via het VKB-bureau verzorgd kunnen worden.

(2) Onderzoek

Laat VKB en BNP in 2022 onderzoek doen bij hun respectievelijke achterbannen om kwalitatief en kwantitatief beter inzichtelijk te krijgen wat de denkbeelden en praktijken zijn rond de toekomst van de pastorie en het voorzien in woon- en werkruimte bij zowel predikanten als bij colleges van kerkrentmeesters.

(3) Aanpassing regels

Doe een voorstel ter aanpassing van de regels rond woon- en werkruimte zodat deze meer in lijn zijn met de inmiddels gegroeide veelkleurige praktijk (zie bijlage 2).

(4) Voorlichting

Laat VKB, BNP en DO een rol spelen om samen met relevante partners voorlichting te geven over de mogelijkheden voor predikanten ten aanzien van vermogensvorming, hypotheek, kopen en huren van woningen, gedurende de actieve ambtsperiode als wel ten tijde van emeritering.

(5) Samenwerking beheer

Onderzoek als VKB de mogelijkheden om tot samenwerkingsvormen of ontzorgingsarrangementen te komen voor het beheer van pastorieën.

Bijlage 1. Relevante aanbevelingen uit 'Energie-arme pastorie'

Bijlage 2. Voorstel aanpassingen rond regels woon- en werkruimte predikant

BIJLAGE 1

Relevante aanbevelingen (enigszins aangepast) uit 'Energie-arme pastorie'

Wij zien de volgende stappen voor ons, waarbij de VKB een rol zou kunnen spelen bij de berekeningen, certificering en beoordeling waarvan sprake is in de aanbevelingen 2 en 3.

- 1.. GOP stelt de norm van energielabel B als invulling van 'maatschappelijk gangbaar' voor een pastorie vanaf 2036 vast. Daarnaast stelt de GOP de verbindende van het betalen van servicekosten door predikanten voor tussen 2021 en 2036 verduurzaamde pastorieën vast. Ook stelt het GOP de verbindende van het betalen een tegemoetkoming energielasten aan predikanten vast voor pastorieën die na 2036 niet voldoen aan energielabel B.
- 2.. Een pastorie die tussen 2021 en 2036 wordt verduurzaamd kan (op aanvraag van een CvK) gecertificeerd worden, waarbij (onder aftrek van achterstallig groot onderhoud), met behulp van de VABI (of een vergelijkbare objectieve) methode wordt berekend welke deel van de bespaarde standaard energiekosten in de vorm van 'servicekosten' tot uiterlijk 2036 bij de predikant-bewoner in rekening gebracht mogen worden.
- 3.. Na 2036 kan de predikant-bewoner bij een pastorie die niet voldoet aan energielabel B een aanvraag doen om met behulp van de VABI (of een vergelijkbare objectieve) methode te laten berekenen welke tegemoetkoming in de energielasten het CvK schuldig is (vervolgens vanaf vaststelling geïndexeerd zoals de minimum woonbijdrage).

BIJLAGE 2

Voorstel aanpassingen regels rond woon- en werkruimte predikant.

Kerkorde

Ordinantie 3-16-3 .

Een predikant voor gewone werkzaamheden woont binnen de grenzen van de gemeente waaraan deze verbonden is. Indien de predikant verbonden is aan een wijkgemeente woont deze binnen de grenzen van de gemeente waartoe de wijkgemeente behoort.

~~*Op verzoek van de predikant kan de (algemene) kerkenraad toestemming verlenen om buiten de grenzen van de gemeente te wonen.*~~

Predikant en (algemene) kerkenraad kunnen overeenkomen dat de predikant buiten de grenzen van de gemeente woont. De predikant en de (algemene) kerkenraad zijn gehouden in overleg voldoende maatregelen te treffen met het oog op de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de predikant.

Ordinantie 3-17-3

Een predikant voor gewone werkzaamheden die de toevertrouwde arbeid verricht in een deel van de volledige werktijd, woont zo mogelijk binnen de grenzen van de gemeente waaraan deze verbonden is.

Indien de predikant met een deeltijdfunctie buiten de grenzen van de gemeente woont, zijn de predikant en de (algemene) kerkenraad gehouden in overleg voldoende maatregelen te treffen met het oog op de beschikbaarheid en de bereikbaarheid van de predikant.

Generale Regeling 5, rechtspositie predikanten

Artikel 10. Woon- en werkruimte

1. De (algemene) kerkenraad draagt zorg voor de beschikbaarheid van een passende woon- en werkruimte binnen de grenzen van de gemeente. De woonruimte is passend als woongenot en de gebruikskosten in overeenstemming zijn met wat maatschappelijk gangbaar is. De werkruimte biedt tenminste de mogelijkheid tot het ontvangen van

~~gemeenteleden. Woon- en werkruimte bevinden zich in hetzelfde pand of in elkaars nabijheid.~~

2. De predikant heeft met het oog op de uitoefening van het ambt gedurende de periode dat hij aan de gemeente verbonden is, het recht en de plicht de aangeboden woon- en werkruimte te gebruiken tegen betaling van de in artikel 9-1 sub d bedoelde inhouding op het basistraktement.

3. De hoogte van de bijdrage voor het bewonen van de woonruimte wordt vastgelegd in de uitvoeringsbepaling ter zake.

4. De kosten van onderhoud en reparaties van de woonruimte die volgens het Burgerlijk Wetboek voor rekening van huurders zouden komen, worden door de predikant gedragen. De overige lasten en onderhoudskosten komen voor rekening van de gemeente.

5. Predikant en (algemene) kerkenraad kunnen overeenkomen dat de predikant zelf in woonruimte voorziet. In dat geval vindt geen inhouding als bedoeld in artikel 9-1 sub d plaats en draagt de (algemene) kerkenraad zorg voor de beschikbaarheid van passende werkruimte binnen de grenzen van de gemeente.

6. Predikant en (algemene) kerkenraad kunnen overeenkomen dat de predikant zelf in werkruimte voorziet, *die tenminste de mogelijkheid biedt tot het ontvangen van gemeenteleden*. In dat geval verstrekt de (algemene) kerkenraad aan de predikant de vergoeding gemis aan werkruimte in overeenstemming met de uitvoeringsbepaling ter zake.

7. De afspraken tussen (algemene) kerkenraad en predikant met betrekking tot woon- en werkruimte worden schriftelijk vastgelegd en door de predikant en kerkenraad ondertekend. *In voorkomende gevallen kunnen tot die afspraken ook noodzakelijke individuele financiële regelingen behoren, waarin de algemene regels van de kerk niet voorzien, die ter toetsing op redelijkheid en billijkheid aan het CCBB dienen te worden voorgelegd.*

8. Op een verzoek van de predikant om - buiten de grenzen van de gemeente te wonen dan wel - binnen de grenzen van de gemeente zelf in woonruimte te mogen voorzien, mag de (algemene) kerkenraad, in het geval dat - de predikant binnen een jaar na het verzoek met emeritaat gaat of - het generaal college voor de ambtsontheffing dan wel - in beroep - het generaal college voor de behandeling van bezwaren en geschillen een datum heeft bepaald waarop de predikant van de gemeente wordt losgemaakt, alleen toestemming weigeren wegens zwaarwegende redenen. Het gemis van de inhouding, bedoeld in lid 2, is geen zwaarwegende reden. In dit geval eindigt de plicht van de gemeente om een werkruimte ter beschikking te stellen dan wel de vergoeding gemis werkruimte uit te betalen per de datum dat de predikant zich vestigt in de woning, waarin de predikant zelf heeft voorzien.

~~9. Indien de (algemene) kerkenraad de predikant toestemming verleent buiten de grenzen van de gemeente te wonen dan wel binnen de grenzen van de gemeente zelf in woonruimte te mogen voorzien en...~~

9. Indien de (algemene) kerkenraad en predikant zijn overeengekomen dat de predikant buiten de grenzen van de gemeente woont dan wel binnen de grenzen van de gemeente zelf in woonruimte voorziet en de predikant op dat moment de ambtswoning bewoont, eindigt de plicht van de predikant om de ambtswoning te bewonen met ingang van de datum dat de predikant deze metterwoon verlaat.